

השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה סד.

עין משפט גור מצוה

כז א מיי פ"ה מהל
כלאים הלכה ה
טו"ש"ע י"ד ס"ו ר"ז ס"ט
פ"ה
כז ב מיי שם פ"ה הל' ג
ופ"ה הל' ג טו"ש"ע
ש"ס

ג מיי פ"ה מהל ע"י"ס
הל' ד ופ"ה מהל זכה
ומתנה הל' יא טו"ש"ע י"ד
ס"ו קנה טע"ף י"א:
כז ב מיי פ"ט מהל
עבודת כוכבים הלכ'
ית טו"ש"ע י"ד ס"ו קטט
טע"ף ה כ"ג"ה ופי' קמת
טע"ף י"א ופ"ה קמט טע"ף
י"א וברך אלפס עד
במלתיו פרק ג דף
שמ"א:י

כז ה ד מיי פ"ג מהל
מחלות אסורות הל'
כא סנה לחון קמת טו"ש"ע
י"ד ס"ו קמט טע"ף י"א:
ל ד מיי שם הלכה כב
ופ"ה מהל עבודת
כוכבים הלכה ה סנה שם
טו"ש"ע י"ד ס"ו קמט טע"ף
ד ויבור ח"מ רפ"ב ס"ג:
לא ח מיי פ"ג מהל
מ"ה הלכה כב סנה
ש"ס:

מוסף רש"י

המגבש. תולש עשבים
רש"י ממון הטובים וכו'
עקרי לכו נחמי הני טפי
(יור"ד ב.) והדומה
שמכסה את הורעים בעפר
(שם). לוקח. משום לא
מורה כללאים (שם) ור'
עקיבא אומר אף
המקיים. כולה ר' עקיבא
קאמר לה המטע והמטפה
ככלאים לוקח דמקיים הוא
מ"ע כו, והכי משני ליה
רמ"ק. ורש"י פלגי עליה
ל"ע ספרה לכו מחספה
דמי לוקח, דמחן דפטר
במקיים פטר במחפה
והמכסה עוקר עשבים
רש"י כדי שיגדלו האחרים
ויחר לוקח, דמשיב כוונת
כלאים (מכות כ"א). ת"ל
לא בלאים. במתקן לא
מביע כלאים שדן לא
מורה כללאים, ושמעתי לא
מיי כללאים שדן לא,
דעקיבא ליה מפסחיה
לרש"י, דמי מני למיכב
במתקן כלאים לא מביע,
ומדמקן כלאים לגיה ש"מ
לכהי הוא דלתא (שם),
ואע"ג דמביע לא מביע
כלאים, גורעין ודורעין לא
כלאים, לא יחא כללאים מכל
מקום שמייר אהא לנטול
(יור"ד ב.). ותו לא מדי.
תו ליכא לאקשויי מדי
(ערוכות ק"ג) אין ליון אחר
דבר זה (סוכה ד' א) אין
לשביע על ק"י (יבמות לט.
והדורשין כ"א) ליכא לשני
מדי (מסדרין טו.) אין
לקטוע דבריו (שם טו)
אין להקשות על דבר זה
לשביע (לעיל ב.). משבאו
לירשות גר אסור.
להלפ"ס, דקמתיו
מחלופי הגאה (קדושין
ע"ג) שמוא יחזור
לקלקלו. משום ממוט
(שם).

ש"אין תופסין דמיהן דל"כ היכי מיימי רחיה מתחילה מכלאים ליון
נסך אלף ודאי בכלאי זרעים מיימי וכן משמע מדמיימי עלה קרא
דשדך לא תזרע כלאים והלכך אין להביא רחיה מכאן דכלאים
והוכיין בשל עובדי כוכבים דע"כ בדרך מיימי דאי בתורה לארץ כלאי
זרעים שרו אף לישראל ואם כן נוכל

לדמות דלמיהן כמאן דלמיהן אין קנין
לעובד כוכבים כח"י: **סבריה הא**
בני ר"ע היא. פירוש אפי' לר"ע דאי
לרצנן לתודייהו מאי איריא עוקרין
אפילו מקיימין נמי שרי אלף תנא
עוקרין לר"ה ואפילו לר"ע וכן רישא
דמיהן אין עוררין לר"ה ואף לרצנן
דאי לר"ע ליתני אין מקיימין וכ"ש אין
עוררין: **רבי עקיבא אומר אף**
המקיים. פירש בקונט' עשה להם
סייג וגדר בקוליס כדי לקיימן ויפה
כוון ° דהא פ"ב דמכות (דף כ"א): מוכיח
דל"ע אית ליה לאו שאין זו מעשה
אין לוקין עליו ודלא כפירוש הערוך °
שפירש מקיים °) בהנחה דכלאים ליגדל
במקום שדהו לוקח ואלת ליה לאו שאין
זו מעשה לוקין עליו ° ואלת היאך
ס"ד להוכיח בלעקור היה אסור
אי לאו למעוטי תיפלה לפי שרואה
בקיומן כדי להשמך מדאסר לקיים
התם הוא עושה מעשה באסור
שעושה הגדר אלף הכא אין כאלו מעשה
כלל באסור וי"ל דמ"מ מחשבתו
משויא ליה מעשה כיון שהוא עושה
מעשה לכתוף כשהוא עוקר דודאי
אם אינו עוקר אינו עובר כיון שאין
עושה שום מעשה שיהא ניכר זו °
אלל עוקר מראה שרואה במה
שהוא ולכך היה אסור לדמי
למקיים אי לאו טעמא דמעוטי תיפלה:
מדרבי יהודה נשמע לר"ע.
ה"ה מדרבי יהודה היה יכול להוכיח
אלף זע"י לאסוקי מילתיה על ר"ע
דל"י זיה: **מסתברא דמי**
עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים
בותרין. ונראה הטעם כי מה שעבודת
כוכבים תופסת דמיה ממשו דכתיב
והיית חרס כמורה למה שאתה מהיה
ממנו כמורה והיו דמיהן דוקא דלמור
ולא לזני נח והא דלסרינן לעיל בפ"ק
(דף י"ג) וס' ד"ה דכוחה) דמי עבודת
כוכבים היינו כשדעמו לקנות מן הדמים
עבודת כוכבים אלל כשכא להמגייר
או לפרוע חובו מותר: **זבינן כ"א**
מאי דאית לכו ותו וכו'. ומה שלא
היה אומר להם לנטול עשביה
ויכולו למוכרה בגרות לפי שהיה
דעתם למוכרה שלימה ציוק לעובדיה
והא דלמרינן לעיל פרק ר' ישמעאל

(דף ג"ג) מוכרה לעובדיה לא בטלה שאני הכא כיון דדעמיהו לאיגיורי
אינן חוששין בה וצטלה ולא הוו דמי עבודת כוכבים:
וד"מא שאני התם כיון דדעתייהו לאיגיורי ודאי מבטלי להו.
הקשה הרב רבי אלחנן מינה עבודת כוכבים דש"יין בה
ציטול היו יכולין למכור והיו הדמים מותרין אלל מביע דש"יין ללא
שייך בה ציטול ואפילו הכי קאמר להו וצינו כל מה דאית לכו ואם
אלמא דין אחד לשניהם והשתא ליכא למתלי טעם ההיתר משום ציטול דלא
היתר יין נסך יותר מדמי עבודת כוכבים דחמירא אסורא: **אבל** אם אמר לו
המיתר מזה הלשון המתן לי כלומר איך יכול ליפרע ממקום אחר ונריך אתה להמתין עד שאמכור אז הוא ודאי אסור דרואה הוא
בקיומן כגון שאין לו ערב ממנו ואף אין לו נכסים אחרים שיכול ליקח חובו מיד עליהם אלל אם יש לו ערב אז שיכול ליפרע
ממקום אחר אין אמירתו של עובד כוכבים מועלת כלום דאם לא כן עובד כוכבים יוכל להפקיע חובו מיד ישראל:
מניח

אלל עוקרין. להשליכן לאיבוד וטע"ג דרואה בקיומן שלא יעקרו
מאליהן עד שיעקרם הוא: **סבריה** הא. דקתני עוקרין: **אפילו**
לר' עקיבא דאמר המקיים ככלאים לוקח. דאם זרעו אחר וזא
זה ועשה להן סייג וגדר כדי לקיימן
בקיומן: **המגבש והמחפה.** לאחר
זרעתן חופה עפר עליהן כדרך כל
הזרעים: **לוקח.** דהיינו נמי זרע
דמה דרכו של זרע ללמנוחי פירי
מכיון הא נמי ללמנוחי פירי מכיון:
ס"ל לא כלאים. כלאים דהרבעה קא
דריש מדמקן כלאים ללא מרביע
בני שדה דרשינן (מו"ק דף ק"ג): כלאים
שדך לא מללא כתיב בהמתך לא
מרביע כלאים ° ולא מורה שדך כלאים
ש"מ שדך כללאים ללעיל נמי דרשינן
ומשמע דמזהיר הכתוב שלא יהו
כלאים בשדה ואילו עוקרין שרי למעוטי
תיפלה טע"ג דרואה בקיומן עד
שיעקרם הוא ויטול שכרו: **רצנן הוא.**
ללא איכפת לכו אי רואה בקיומן אלל
יין נסך דאסור להיות רואה בקיומן
לישראל מזהו לנטול עבודת כוכבים
ומשמעיה אימר ק"ו דלסוק: **ומאי**
איריא עוקרין. מדאקטריך למישרי
עוקרין משמע °) דהא רואה בקיומן
דמיעוט תיפלה הוא שרי אלל קיום
גמור אסור ואי רצנן אפי' קיום נמי
שרי: **לעולם רצנן היא.** והאי דליאטריך
למישרי עוקרין לאו משום אסור רואה
בקיומן אלל משום אסור מתנת חנם
ור' יהודה היא דלמור בפ"ק (לעיל ב.)

אסור ליתן להם מתנת חנם ואשמעינן
למעוטי תיפלה שפיר דמי: ומקשינן
ונהי נמי דרבי יהודה היא מדרכי
יהודה דשרי אסור דידיה גבי מיעוט
תיפלה נשמע לר"ע דפירי נמי אסור
קיום משום מיעוט תיפלה וגבי יין
נסך נמי משום מיעוט תיפלה שרי:
ופו. ליכא לאקשויי °) מנייה: **דמי**
עבודת כוכבים. עובד כוכבים שמוכר
עבודת כוכבים דמיהן מה הן בהנחה:
ופו איסיגיורי. צולו והתגיירו ללאחר
שתתגיירו אסור למכור לכה"ס) עבודת
כוכבים שפירש. כללמני פ' מוצין ליה
בהיותו עובד כוכבים שרי לתתהוניה בה
כשהוא גר: **צטלו לכו מקודם.** ועובד
כוכבים מצטול עבודת כוכבים הלכך
דמיה מותרין דהא צטלו: **מוסרי.**
אלמא דמי עבודת כוכבים ציד עובד
כוכבים מותר: **מאי שנה רישא כו.**
זע"י איפשטו מיהו מתני' היכי
מיתרלא: **פני שרואה בקיומה.** עד
שימכרנה העובד כוכבים: **טול אתה**
עבודת כוכבים. אלמא דגר רואה

בקיומה שלא תשתכר עד שיטול מידו כנגדה °) מותר: **המחלוקת**
לפי שצריה. של זבז או של כסף שאם תשכר יחלוקה לשכרים ללא
איכפת לגר בצצירתה: יין נסך מאי איכא למימר. הא ודאי אם
ישכר יאבד וקתני טול אתה יין ואני פירות: **בחרם הדרייני.**
ללא איכפת לן דהיין בלוע במוכו ופולטו כששריהו בנימין:
גר

כן תפשוט זע"יין דהא משמע מתוך הצרייתא לישראל שנושה בעובד כוכבים שמוכר עבודת כוכבים ואצ"ל לך יין נסך ואצ"ל לך
אלמא דין אחד לשניהם והשתא ליכא למתלי טעם ההיתר משום ציטול דלא הייתר יין נסך יותר מדמי עבודת כוכבים דחמירא אסורא: **אבל** אם אמר לו
המיתר מזה הלשון המתן לי כלומר איך יכול ליפרע ממקום אחר ונריך אתה להמתין עד שאמכור אז הוא ודאי אסור דרואה הוא
בקיומן כגון שאין לו ערב ממנו ואף אין לו נכסים אחרים שיכול ליקח חובו מיד עליהם אלל אם יש לו ערב אז שיכול ליפרע
ממקום אחר אין אמירתו של עובד כוכבים מועלת כלום דאם לא כן עובד כוכבים יוכל להפקיע חובו מיד ישראל:
מניח

(א) ממת כ"א: מ"ק ב:
(ב) ומוספת כלאים פ"ה ה"י,
(ג) ומוספת כלאים פ"ה ה"י,
גמט מוכרש"א אהא כל"ס
שדך לא ז"ע כאלו וכושי
ובהרש"א. וע' פי רש"י
במ"ק ופרש"י במסות הוא
זרעו מבי פ"ה ה"י,
(ד) ונעיל ב"א, (ז) ומוספת לו:
(ה) ומוספת פ"ה ה"י,
(ו) ומוספת פ"ה ה"י,
(ז) ומוספת פ"ה ה"י,
(ח) ומוספת פ"ה ה"י,
(ט) ומוספת פ"ה ה"י,
(י) ומוספת פ"ה ה"י,
הא,

תורה אור השלם

1. את חקתי תשמרו
במתקן לא תרביע
כלאים שדך לא תזרע
כלאים וברך כלאים
שעטנו לא יעלה עליך.
ויקרא י"ט

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ר"ע וכו' דהא
פ"ב דמכות דף כ"א. י"ל
פ"ה דמכות דף ד' ע"ב
וע"ש בתוס' ד"ה א"ה
בא"ר ואלת היאך ס"ה
קשה לי הא מ"מ אסורא אלל
דלוריתא בלא מעשה אלל
דלוקן לוקח ואיך מדמותר
לעוקר מוכה דלמעט
תיפלה שרי וטע"ג:

הגהות הב"ח

(א) גבי מ"ט לאו מ"ה
דקסדר: (ב) רש"י ד"ה
תלמוד למור וכו' ולא מביע
שדך. י"ב ע"י כמכות דף
כ"ה ע"ב: (ג) ד"ה ואלת
איריא וכו' דהאי רואה
וכו' הוא דשרי וכו' קיום
גמור נמי שרי: (ד) ד"ה
ומו ליכא לאקשויי מדי
ה"פ"ד י"ב כשולן זה הוא
כשוריות ד' ע"ב ולעיל
דף כ"ג: (ה) ד"ה טול וכו'
ומותר: (ו) תוס' ד"ה
כדי יקבל וכו' דבהנחה
דכלאים וכו' למוכר
דבלעקור: (ז) ב"א (ד)
שיהא ניכר זו שרואה
בקיומן אלל עוקר וכו'
שהא קיים ולכן היה: